

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ КОРАБЛЕБУДУВАННЯ
імені адмірала Макарова
Факультет економіки та екології моря

Кафедра інтелектуальної цифрової економіки

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

Проректор з науково-
педагогічної роботи

Слободян С.О.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Program of the Discipline

Біржова діяльність

STOCK MARKET ACTIVITY

рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)

тип дисципліни – обов'язкова

мова викладання – українська

Миколаїв – 2025

Робоча програма навчальної дисципліни «Біржова діяльність» є однією зі складових комплексної підготовки фахівців в Національному університеті кораблебудування імені адмірала Макарова.

“25” 02 2025 року. – 15 с.

Розробник: Рогов В.Г., кандидат економічних наук, доцент

Проект робочої програми навчальної дисципліни «Біржова діяльність» узгоджено з гарантом освітньої програми «Біржова діяльність»

Гарант освітньої програми к.е.н., доцент
Жукова О.Ю.

Проект робочої програми навчальної дисципліни «Біржова діяльність» розглянуто на засіданні кафедри інтелектуальної цифрової економіки

Протокол № 3 від «14» 02 2025 р.
Завідувач кафедри к.е.н., доцент Оксана КОРНІЄНКО

Проект робочої програми навчальної дисципліни «Біржова діяльність» розглянуто Методичною радою факультету економіки та екології моря

Протокол № 8 від «14» 03 2025 р.
Голова к.е.н., доцент Вячеслав ІВАТА

Проект робочої програми навчальної дисципліни «Біржова діяльність» погоджено з навчальним відділом

Начальник відділу Андрій ЛАБАРТКАВА

Робоча програма навчальної дисципліни «Біржова діяльність» затверджено Навчально-методичною радою НУК

Протокол № 3 від «26» 03 2025 р.
Голова НМР НУК Сергій СЛОБОДЯН

© НУК, 2025 рік
© Рогов В.Г.

ЗМІСТ

	Стор.
Вступ	4
1. Опис навчальної дисципліни	5
2. Мета вивчення навчальної дисципліни	6
3. Передумови для вивчення дисципліни	6
4. Очікувані результати навчання	6
5. Програма навчальної дисципліни	7
6. Методи навчання, засоби діагностики результатів навчання та методів їх демонстрування	10
7. Форми поточного та підсумкового контролю	10
8. Критерії оцінювання результатів навчання	15
9. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна	13
10. Рекомендовані джерела інформації	13

ВСТУП

Анотація

Дисципліна «Біржова діяльність» охоплює широкий спектр теоретичних та прикладних знань, необхідних для розуміння і успішної роботи на фінансових ринках. Основна мета курсу полягає в ознайомленні студентів з функціонуванням бірж, різноманітними фінансовими інструментами, процесами торгівлі та механізмами регулювання ринків. В рамках курсу розглядаються такі ключові аспекти, як структура та організація бірж, основні учасники ринків та їх функції.

Особлива увага приділяється фундаментальному та технічному аналізу ринку, що включає оцінку фінансових показників компаній, аналіз макроекономічних умов, а також використання графіків і технічних індикаторів для прогнозування цінових рухів. Студенти отримують знання про різні види цінних паперів та особливості торгівлі ними.

Практичний аспект дисципліни передбачає вивчення процесу відкриття рахунків у брокерів, виконання торгових операцій, управління інвестиційними портфелями та ризиками. Курс також включає знайомство з сучасними технологіями, що використовуються в біржовій торгівлі.

Таким чином, курс «Біржова діяльність» надає студентам всебічне розуміння принципів функціонування біржових ринків, інструментів аналізу та практичних навичок для успішного інвестування та торгівлі на фінансових ринках.

Ключові слова: біржова діяльність, цінні папери, деривативи, фінансові ринки, інвестування, аналіз

Abstract

The discipline "Stock Exchange Activity" covers a wide range of theoretical and practical knowledge necessary for understanding and successfully operating in financial markets. The main objective of the course is to familiarize students with the functioning of stock exchanges, various financial instruments, trading processes, and market regulation mechanisms. The course examines key aspects such as the structure and organization of exchanges, the main market participants and their functions. Special attention is given to fundamental and technical market analysis, which includes evaluating companies' financial indicators, analyzing macroeconomic conditions, and using charts and technical indicators to forecast price movements. Students gain knowledge about different types of securities and the specifics of their trading.

The practical aspect of the discipline involves studying the process of opening brokerage accounts, executing trading operations, managing investment portfolios, and risk management. The course also includes familiarization with modern technologies used in stock trading. Thus, the course "Stock Exchange Activities" provides students with a comprehensive understanding of the principles of functioning of stock markets, analysis tools, and practical skills for successful investing and trading in financial markets.

Keywords: stock exchange activities, securities, derivatives, financial markets, investing, analysis

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність (освітня програма), освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни за формами навчання	
		денна	заочна
Кількість кредитів – 5	Галузь знань 07 «Управління та адміністрування»	<i>Обов'язкова</i>	
Модулів – 1		Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		3-й	3-й
Електронний адрес РПНД на сайті Університету	Спеціальність 076 «Підприємництво та торгівля»	Семестр	
		6-й	6-й
		Лекцій	
		30 год.	16 год.
		Практичні, семінарські	
		60 год.	34 год.
Загальна кількість годин – 210		Лабораторні	
		-	-
Тижневих годин для денної форми навчання: Аудиторних – 6; самостійної роботи студента – 8.	Освітній рівень: перший (бакалаврський)	Самостійна робота	
		120 год.	160 год.
		Індивідуальні завдання:	
		Вид контролю: іспит	
		Форма контролю: письмовий тест	

2. Мета вивчення навчальної дисципліни

Метою вивчення дисципліни «Біржова діяльність» є формування у студентів розуміння того, як працюють фінансові ринки, їхні особливості та взаємозв'язки з економікою. Це допомагає студентам розвивати навички аналізу ринків, управління портфелем та прийняття рішень у сфері інвестування, що є важливими в сучасному фінансовому світі.

Відповідно до освітньо-професійної програми студенти набувають таких компетентностей:

ЗК 8. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість.

СК 1. Критичне осмислення теоретичних засад підприємницької, торговельної та біржової діяльності.

СК 2. Здатність обирати та використовувати відповідні методи, інструментарій для обґрунтування рішень щодо створення, функціонування підприємницьких, торговельних і біржових структур.

СК 3. Здатність здійснювати діяльність у взаємодії суб'єктів ринкових відносин.

СК 7. Здатність визначати і виконувати професійні завдання з організації діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур.

Завданням вивчення дисципліни "Біржова діяльність" є ознайомлення студентів з основними принципами, процесами та інструментами, які використовуються на фінансових ринках. Ця дисципліна зазвичай включає в себе такі аспекти, як функціонування бірж, механізми торгівлі цінними паперами, аналіз ринків, стратегії інвестування, ризики та їх управління, регулювання фінансових ринків тощо.

3. Передумови для вивчення дисципліни

Передумовами для вивчення даної дисципліни є «Економіка підприємства», «Економіка моря», «Підприємництво у морегосподарському комплексі».

4. Очікувані результати навчання

Вивчення навчальної дисципліни передбачає формування та розвиток у здобувачів таких результатів навчання:

ПРН 7. Демонструвати підприємливість в різних напрямках професійної діяльності та брати відповідальність за результати.

ПРН 11. Демонструвати базові й структуровані знання у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності для подальшого використання на практиці.

ПРН 12. Володіти методами та інструментарієм для обґрунтування управлінських рішень щодо створення й функціонування підприємницьких, торговельних і біржових структур.

ПРН 13. Використовувати знання форм взаємодії суб'єктів ринкових відносин для забезпечення діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур.

ПРН 17. Вміти вирішувати професійні завдання з організації діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур і розв'язувати проблеми у кризових ситуаціях з урахуванням зовнішніх та внутрішніх впливів.

5. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Теоретичні основи біржової діяльності

Тема 1. Вступ до біржової діяльності [8, с. 73-92]

Тема 2. Типи бірж та їх характеристика [9, с. 8-18]

Тема 3. Організація біржі та її управління [9, с. 29-39]

Тема 4. Цінні папери: класифікація та характеристики [1], [9, с. 61-64]

Тема 5. Деривативи та їх використання [1], [7, с. 70-71]

Тема 6. Організація біржової торгівлі [7, 40-62]

Тема 7. Інвестори та їхня поведінка на ринку [2], [3, с. 123-140], [4], [5], [6]

Змістовий модуль 2. Сучасні аспекти біржової діяльності та інвестування

Тема 8. ESG-критерії в інвестуванні [8, с. 347-375]

Тема 9. Оцінка економічного стану підприємств [4, с. 34-50]

Тема 10. Технічний аналіз ринку [8, с. 134-138]

Тема 11. Фундаментальний аналіз ринку [8, с. 142-145]

Тема 12. Створення та управління інвестиційним портфелем [3], [4], [5]

Тема 13. Ризики на біржовому ринку [8, с. 125-130]

Тема 14. Правове регулювання біржової діяльності [1], [7, с. 19-25]

Тема 15. Сучасні тенденції та перспективи розвитку біржової діяльності [10, с. 73-82]

Тематичний план навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин							
	Денна форма				Заочна форма			
	Разом	у тому числі			разом	у тому числі		
		л	П	Сам		л	п	сам
1	2	3	4	5	8	9	10	11
Змістовий модуль 1. Теоретичні основи біржової діяльності								
1.1. Вступ до біржової діяльності	14	2	4	8	14	-	-	14
1.2. Типи бірж та їх характеристика	14	2	4	8	14	1	1	12
1.3. Організація біржі та її управління	14	2	4	8	14	-	-	14
1.4. Цінні папери: класифікація та характеристики	14	2	4	8	14	-	-	14
1.5. Деривативи та їх використання	14	2	4	8	14	-	-	14
1.6. Організація біржової торгівлі	14	2	4	8	14	1	1	12
1.7. Інвестори та їхня поведінка на ринку	21	3	6	12	21	-	-	21
Разом за ЗМ 1	105	15	30	60	105	2	2	101
Змістовий модуль 2. Сучасні аспекти біржової діяльності та інвестування								
2.1. ESG-критерії в інвестуванні	7	1	2	4	7	-	-	7
2.2. Оцінка економічного стану підприємств	14	2	4	8	14	-	1	13
2.3. Технічний аналіз ринку	14	2	4	8	14	1	1	12
2.4. Фундаментальний аналіз ринку	14	2	4	8	14	1	1	12
2.5. Створення та управління інвестиційним портфелем	14	2	4	8	14	-	1	13
2.6. Ризики на біржовому ринку	14	2	4	8	14	-	1	13
2.7. Правове регулювання біржової діяльності	14	2	4	8	14	-	-	14
2.8. Сучасні тенденції та перспективи розвитку біржової діяльності	14	2	4	8	14	-	-	14
Разом за ЗМ 2	105	15	30	60	105	2	6	97
Всього:	210	30	60	120	210	4	8	198

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Вступ до біржової діяльності	4
2	Типи бірж та їх характеристика	4
3	Організація біржі та її управління	4
4	Цінні папери: класифікація та характеристики	4
5	Деривативи та їх використання	4
6	Організація біржової торгівлі	4
7	Інвестори та їхня поведінка на ринку	6
8	ESG-критерії в інвестуванні	2
9	Оцінка економічного стану підприємств	4
10	Технічний аналіз ринку	4
11	Фундаментальний аналіз ринку	4
12	Створення та управління інвестиційним портфелем	4
13	Ризики на біржовому ринку	4
14	Правове регулювання біржової діяльності	4
15	Сучасні тенденції та перспективи розвитку біржової діяльності	4
-	Разом	60

Самостійна робота

№ з/п	Вид роботи	Кількість годин за формою навчання	
		Денна	Заочна
1	Підготовка до лекцій	20	48
2	Підготовка до практичних робіт	40	90
3	Підготовка до поточного контролю	30	-
4	Підготовка до захисту	30	60
Разом		120	198

6. Методи навчання, засоби діагностики результатів навчання та методи їх демонстрації

Методами навчання для всіх видів занять є:

робота з контентом – опрацювання доступних джерел інформації, спрямоване на формування нових знань, їх закріплення, вироблення вмінь і навичок та реалізацію контрольної-корекційної функції в умовах формальної, неформальної та інформальної освіти;

пояснення – вербальне розкриття причинно-наслідкових зв'язків та закономірностей у розвитку відносин щодо організації бізнесу в умовах третьої та четвертої промислової революції й споживацького мислення, економічної поведінки з огляду на поширення інформаційних технологій;

дискусія – обмін судженнями щодо важливих проблем для набуття нових знань, обґрунтування своїх думок, вміння її візуалізації та обстоювати.

Методами навчання для лекційних занять є:

лекція – вербальний виклад навчального матеріалу, який характеризується великим обсягом, складністю логічних побудов, сконцентрованістю розумових образів, доведень і узагальнень;

ілюстрування – демонстрація та сприйняття фактів, процесів і явищ у їх символічному зображенні за допомогою слайдів, презентацій, відповідних матеріальних носіїв інформації;

відеометод – використання відеоматеріалів для активізації наочно-чуттєвого сприймання, забезпечення як найлегшого і міцного засвоєння знань в їх образно-понятійній цілісності та емоційній забарвленості.

Методами навчання для практичних та семінарських занять є:

практична робота поглиблення і закріплення теоретичних знань та перевірки наукових висновків;

методи контролю і самоконтролю:

контрольні роботи;

контрольні тестові роботи програмованого типу (перелік запитань та можливі варіанти відповідей на кожне з них).

Методами контролю і самоконтролю є: опитування, модульні контрольні роботи, відповіді на питання тестів.

Засобами оцінювання та методами демонстрації результатів вивчення дисципліни є: усні відповіді на практичних заняттях, презентації виконаних досліджень модульні контрольні роботи у формі відповідей на тестові запитання, контрольна робота і захист, залік.

7. Форми поточного та підсумкового контролю

Досягнення студента оцінюються за 100-бальною шкалою. Підсумкова оцінка навчального курсу складається з оцінок, отриманих студентами впродовж поточного та підсумкового контролю. Вони передбачають оцінювання теоретичної підготовки здобувачів вищої освіти та набутих ними практичних навичок.

Поточний контроль здійснюється на модульних контрольних роботах, які проводиться після завершення чергового змістовного модуля. Модульні контрольні роботи складаються з відповідей на тестові запитання.

Питома вага заключного захисту в загальній системі оцінок – 20 балів. Право здавати захист з дисципліни дається студент, який з урахуванням максимальних балів проміжних оцінок набирає не менш 60 балів.

Максимальна оцінка за результатами поточного контролю – 80 балів.

Зарахування кредитів навчального курсу можливе тільки після досягнення результатів, запланованих цією робочою навчальною програмою.

Практичні заняття

Бали	Критерії оцінювання
4	Робота виконана у встановлений термін. Студент самостійно визначає тип завдання і раціонально розв'язує його. Може розв'язувати комбіновані задачі. Звіт відповідає встановленим вимогам
3	Робота виконана самостійно з порушенням встановлених термінів. Студент самостійно визначає тип завдання та раціонально розв'язує його. Може розв'язувати комбіновані задачі. Звіт відповідає встановленим вимогам
1	Робота виконана з порушенням встановлених термінів. Студент не наводить потрібні формули. Виконує завдання, використовуючи алгоритм. Складений звіт містить неточності та помилки у висновках
0	Студент не розв'язує задачі
<i>Максимальна оцінка студента за даний компонент програми 40 балів (10 завдань по 4 бали за кожне)</i>	

Поточний модульний контроль Відповіді на тести за результатами I ЗМ

Частка правильних відповідей, %	100	80	60	40	≤20
Бали	20	15	10	5	0

Відповіді на тести за результатами II ЗМ

Частка правильних відповідей, %	100	80	60	40	≤20
Бали	20	15	10	5	0

Оцінювання за результатами поточного контролю

Форма контролю	Максимальна кількість балів	
	Денна форма	Заочна форма
Виконання практичних завдань	15 × 4 бали = 60 балів	7 × 3 бали = 21 бал
Тестові запитання	2 × 10 балів = 20 балів	-
Контрольна робота	-	59
Разом	80	80

8. Критерії оцінювання результатів навчання

Змістовний модуль		Відділення			
		Денне		Заочне	
		Вид роботи	Бали	Вид роботи	Бали
ЗМ 1	T1	Практичних занять 7	28	Практичних занять 2	6
	T2				
	T3			-	
	T4			-	
	T5				
	T6				
	T7				
МК I		Тест	10	Тест	-
ЗМ 2	T8	Практичних занять 8	32	Практичних занять 5	15
	T9				
	T10				
	T11				
	T12				
	T13				
	T14				
	T15				
МК II		Тест	10		-
Залік		Тест	20	Контрольна робота	59
Разом			100	Разом	100

9. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна

Під час вивчення дисципліни застосовуються такі технічні засоби: мультимедійний проектор, інтерактивна дошка, персональний комп'ютер (системний блок, монітор, пристрій введення інформації), планшет або аналогічний девайс, підключений до інтернет через Wi-Fi-модем (роутер). А також: дистанційні платформи MOODLE, Google-клас та програмні інструменти MS Word, MS Excel, MS Power Point.

Вища освіта – чинник досягнення духовної, матеріальної незалежності та соціалізації молоді з обмеженими можливостями. Доступ до матеріалів дистанційного навчання з курсу «Біржова діяльність» можна знайти за посиланням: <https://sites.google.com/view/ekonnuuk>

10. Рекомендовані джерела інформації

1. Закон України «Про ринку капіталу та організовані товарні ринки» від 23.02.2006 № 380-IV.
2. Bustos O., Pomares-Quimbaya A. Stock market movement forecast: A systematic review. Expert Systems with Applications. 2020. V. 156. P. 113464.
3. Childs M. The Bond King. New York. Simon & Schuster. 2023. 352 p.
4. Graham B. The Intelligent Investor. The Intelligent Investor. New York. Harper Business, 2023. 640 p.
5. Malkiel B. G., Ellis C. D. The elements of investing: easy lessons for every investor. John Wiley & Sons, 2021.
6. O'Neil W. How to Make Money in Stocks. Los Angeles. McGraw-Hill, 2023. 448 p.
7. Любезна І. В. Організація біржової діяльності. Цикл лекцій. Тернопіль: ТНЕУ, 2021. 94 с.
8. Підприємництво, торгівля та біржова діяльність: підручник / за заг. ред.: І.М. Сотник, Л.М. Таранюка. Суми: Університетська книга, 2022. 572 с.
9. Підприємництво, торгівля та біржова діяльність : підручник / за заг. ред. О. В. Димченко; [О. В. Димченко, О. Д. Панова, В. В. Коненко та ін.]; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2022. – 432 с.
10. Приходько Д. О. Основи біржової діяльності. Харків. 2021. 280 с.

АРКУШ ОЗНАЙОМЛЕННЯ ПЕРСОНАЛУ З ДОКУМЕНТОМ

[illegible]

АРКУШ ОБЛІКУ ПЕРІОДИЧНИХ ПЕРЕВІРОК

No п/п	Дата	П.І.Б. й посада особи, що виконували періодичну Перевірку	Зміні підлягають	Підпис Що перевіряє